

libus solitariis, spicis geminis pedunculatis.—Licopode aplatí.—No cita lloc.

Lycopodium selago L.—*Lycopsis selago.*—*Foliis sparsis octifoliis, caule dichotomo erecto fastigiato, floribus sparsis.*—E Pirineis a Costabona.

Notes botàniques.—El Dr. Font Quer presenta i llegeix dues notes botàniques, una d'elles deguda al Dr. Pau tracta d'una *Urginea* nova per a Europa i l'altra és de nostre consoci Sr. Xiberta sobre les *Falgueres* de la Selva.

Nota de geografia biològica.—El Sr. Sagarra llegeix el treball escrit en col·laboració amb el Dr. Font sobre «La Vall de l'Avencó», de què donà compte a la sessió de juny.

Excursió col·lectiva de novembre.—S'acorda fer-la el prop·vinent diumenge, dia 12 del corrent, a Vallromanes, pujant-hi per Montmeló.

LA VALL DE L'AVENCÓ

(Nota de geografia biològica)

per

P. FONT QUER i I. de SAGARRA

Així al primer cop de vista, tot l'aspecte de la Vall de l'Avencó, no sembla diferir gaire del que solen presentar les valls del Montseny. En aquesta època, el món dels insectes, mostra amb tota sa exuberància les formes pròpies de les primeres generacions, i sols algunes espècies, com la *Lycaena melanops* i *L. baton panoptes*, essencialment prime-renques, ja's troben deslluïdes. En tota la Vall es veu gran quantitat de *Melitaea*; la *iberica* reposa llargues estones sobre les rames del Roldó; *dejone rondui* (1) va més per les flors, plegada amb la *cinxia* i la

(1) *Melitaea dejone* raça *rondoui* Obth.

phoebe occitanica que també sol parar-se a terra i amb la *didyma meridionalis* que s'endinsa pels pradells de banda i banda de la riera. Totes aquestes espècies, són freqüents en les fondalades del Montseny, i segons llur situació i sobre tot, segons l'època en què son visitades, s'observa sempre el predomini d'alguna d'elles: així, la *iberica* és la primera que apareix en tot el vessant meridional del massiu. Vuit dies abans, a la Vall del Figaró era molt abundosa la *dejone rondoui*, ara bastant escassa a l'Avencó, essent-hi en l'actualitat l'espècie dominant la *didyma meridionalis* amb bon nombre d'aberracions. Una cosa pareguda succeeix amb les *Lycaena*; ara estan al bo de volar les *L. cyllarus* amb la forma *dimus*, i la *icarus* i *thersites*, totes dugues anant plegades a l'entrar a la Vall, mostren la tonalitat característica de la primera generació. Després, més tard, tornen a aparèixer en una nova forma francament estival.

També és pròpia d'aquesta època, la *Lycaena orion*, que advertirem a l'entrar a la Vall. Sempre es troba formant petites colònies sa eruga deu alimentar-se aquí, del *Sedum album*, sub-espècie *micranthum*, que creix en les clivelles de les pedres i runes.

La Vall de l'Avencó, té, a l'iniciar-se, una orientació de W. a E., i, nosaltres, perquè la veiem més frondosa, estudiarem de bon principi, la falda cara al Nord. Al començar, sobre les calisses, hi ha un formós bosquet d'Alzines amb les següents plantes

QUERCUS ILEX

<i>Buxus sempervirens</i>	<i>Genista hispanica</i> var.
<i>Polygala calcarea</i>	<i>hirsuta</i>
<i>Hippocrepis</i> (1)	<i>Plantago media</i>
<i>Juniperus communis</i> .	<i>Hepatica triloba</i>
<i>Teucrium pyrenaicum</i>	<i>Euphorbia amygdaloides</i>
raça <i>reptans</i> (2)	<i>Globularia vulgaris</i>
<i>Anthyllis Vulneraria</i>	

Aquesta agrupació ens recorda tot seguit els bosquets de Montserrat i de Bages, que tenen el mateix aspecte quan són situats a

(1) Probablement *H. glauca* Ten., però la planta començava tot just a florir i, per això no'ns fou possible estudiar-la bé.

(2) *Teucrium pyrenaicum* L. raça *reptans* (Pourret) Sennen.

semblant altitud. Vall amunt, continua el bosquet, i en el solei, quan manquen les Alzines o quan per l'exposició apropiada, el sol hi bat de ple, apareixen i dominen les *Genista Scorpius*, *Lavandula latifolia*, *Satureja montana*... Acompanyen a aquesta vegetació, els següents Lepidòpters: *Pieris manni*, *P. napi* (algún exemplar), *Melitaea didyma meridionalis*, *phoebe occitanica* i alguna *dejone rondoui*, *Argynnis lathonia*, *Coenonympha pamphilus* gen. vern. *lyllus*, *Lycaena icarus*, *thersites*, *cyllarus* i *melanops*, *Tanaos tages*.

Al contrari, en llocs més ombrívols i més frescs, al fons de la Vall, s'hi veu

QUERCUS ILEX

<i>Buxus sempervirens</i>	<i>Hedera helix</i>
<i>Daphne Laureola</i>	<i>Sanicula europaea</i>
<i>Primula officinalis</i>	<i>Lamium flexuosum</i>
<i>Bryonia dioica</i>	<i>Lithospermum purpu-</i>
<i>Ruscus aculeatus</i>	<i>reo-caeruleum</i>
<i>Valeriana officinalis</i>	<i>Fragaria vesca</i>

i en els penyals,

<i>Asplenium Adiantum</i>	<i>Moehringia muscosa</i>
<i>nigrum</i>	<i>A. Trichomanes</i>
<i>A. fontanum</i>	<i>A. Ruta muraria</i>

parades en les clivelles d'aquests penyals calcaris, hi ha els següents Lepidòpters

<i>Larentia ocellata</i>	<i>Larentia fluctuata</i>
<i>Larentia bilineata</i>	

Creuant la riera, volaven la *Gonepteryx cleopatra*, *Leucophasia sinapis* gen. vern. *lathyri*, *Colias hyale* gen. vern. *vernalis* i *Limenitis rivularis*, que's para de tant en quant a les branques dels arbres. Recollirem en el mateix indret, un exemplar de la *Lycaena hylas*, més pròpia de les regions muntanyoses; la coneixiem ja de la

part superior de la vall (casa del Vallit) i del Pla de la Calma, d'on, sens dubte, deu baixar.

Encara, més amunt, torna la vall, amb els boscos d'alzina, a pendre un caràcter menys ombròfil, i sota l'Alzinar, a claps, uns petits pradells tots florits de *Polygala calcarea* i *Hippocrepis*. Certament, té tot un ambient montserratí aquesta falda; la *Viola Willkommi* Roem., creix sota l'Alzinar, i ens fou molt agradosa aquesta troballa perquè no sabem la dita *Viola* de més cap a llevant de Sant Llorenç. I, encara que no figuren en les associacions que hem esmentat, més o menys escampats, hem vist per tot allí, *Cytisus sessilifolius*, *Coronilla Emerus*, *Amelanchier vulgaris*... però no *Viburnum Tinus*. Compari's aquesta flora amb la de Montserrat i Bages. ⁽¹⁾

En tota l'extensió coberta pels pradells que acabem d'esmentar, hi observem alguns Lepidòpters característics d'aquesta flora: la *Lycaena sebrus*, espècie tant localitzada com dispersa per Catalunya, és una de les més típiques de la regió del Montseny. La *Lycaena minimus*, vola ran de terra entre les mates de *Polygala* i *Hippocrepis*; tant per sa grandària com per sa coloració és difícil de distingir; probablement sa eruga s'alimenti, aquí, de *Coronilla Emerus* o d'*Hippocrepis*. La *Hesperia serratulae*, també freqüent en aquests llocs, és característica dels pradells de les regions muntanyoses.

En va hem cercat el *Thais rumina medesicaste*, que viu sobre la *Aristolochia Pistolochia* a Castelldefels, planta que aquí no escasseja; les cites d'En Pere Antiga, per altra banda, que recollí aquella espècie el 20 de maig als voltants de La Garriga en formacions semblants, feien possible la seva troballa. Si bé no fórem sortosos amb aquest Lepidòpter, ben prompte el descobriment d'un altre de major interès, ens omplí de joia; prop del caminet hi havia el *Nemeobius lucina*, que viu sobre les *Primules*, tant freqüents en aquesta Vall. Fins aleshores, no veiem confirmada la presència de l'únic representant europeu de la família *Erycinidae* a Catalunya.

Tot seguit, la Vall de l'Avencó canvia del tot. Hem deixat el terreny calís i sobre'l silúric, els Brucs, les Estepes, els Caps d'Ase i els *Sarothamnus* florits esplendorosament, donen al paisatge un nou aspecte. Per la falda de la Vall hi ha, barrejats amb Alzines i Roures

(1) Font Quer «Ensayo fitotopográfico de Bages», p. L

<i>Erica arborea.</i>	<i>E. scoparia</i>
<i>Calluna Erica.</i>	<i>Sarothamnus sco-</i>
<i>Centaurea pec-</i>	<i>parius</i>
<i>tinata</i>	<i>Cistus laurifolius</i>
<i>Anthoxanthum</i>	<i>Lonicera Perycli-</i>
<i>odoratum</i>	<i>menum</i>

però moltes espècies del calcari continuen aquí, com les *Genista hispanica* var. *hirsuta*, *Polygala calcarea*, etc. Es veuen poc freqüents els *Cistus salviifolius*, *C. monspeliensis*, i en qualque lloc reduït *Potentilla hirta* i *Saxifraga granulata*.

Entre mig dels matolls i en els herbeis, hi descobrirem el *Latyrus niger* Bernh., localitat la més meridional a Catalunya d'aquesta espècie, i vora ell, el *L. macrorrhizus* Wimm., que baixa fins a 450 metres.

D'entre aquesta vegetació s'alcen de tant en tant alguns Lepidòpters que solen amagar-se entre les mates com *Aspilates ochrearia* i *A. gilvaria*, *Emmelia trabealis*, *Pionea forficalis*, i la bonica *Coscinia striata*, pròpia d'indrets muntanyosos, i sobre les flors

<i>Lycaena bellargus.</i>	<i>Lycaena escheri.</i>
<i>Melitaea didyma</i>	<i>Lycaena icarus.</i>
<i>meridionalis.</i>	

Trobem també la *Sesia culiciformis* (que viu al tronc dels Verns); aquests abunden pel fons de la Vall i la cobreixen de verdor sense apartar de vora l'aigua; és a la Verneda que les Falgueres hi són en gran quantitat, sobre tot *Pteridium aquilinum*, *Polystichum aculeatum*, *Asplenium*, *Adiantum-nigrum*, *Polypodium vulgare*,... La Verneda segueix Vall amunt, tota verda de Boix, contrastant cada vegada més amb les faldes seques, florides de *Sarothamnus* i clapejades de Pins. Allí deixarem la Vall i tornarem enrera, havent estudiat durant la major part del dia, tot just un parell de quilòmetres de la mateixa.

Barcelona, maig de 1915.